

WE ZIJN ERVAN EN DOEN HET SAMEN ORIËNTATIEAVOND SOCIAAL DOMEIN

KOERS NAAR EEN KRACHTIG ZWIJNDRECHT
FOCUS EN ACTIES SOCIAAL DOMEIN 2021 - 2022

ORIËNTATIEAVOND SOCIAAL DOMEIN 9MAART 2021

PROGRAMMA:

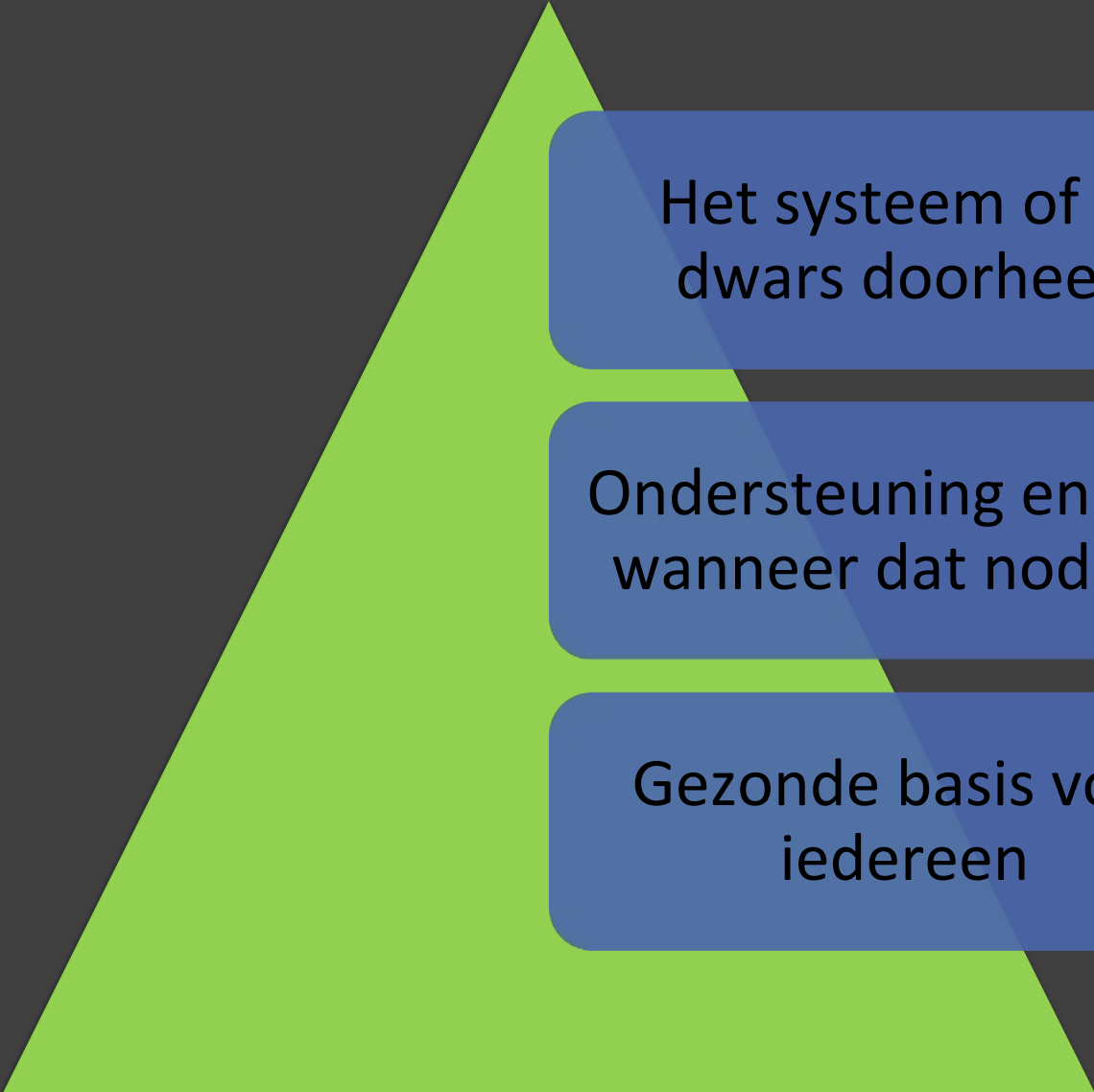
19:30 - 19:40	Inleiding Sociaal Domein 2021 – 2022: Volle kracht vooruit
19:40 – 20:30	Stand van zaken uitvoering Transformatieplan Sociaal Domein Focus en acties Sociaal Domein Zwijndrecht 2021 - 2022
20:30 – 21:30	Piramide van welzijn en zorg - Het systeem of er dwars doorheen De opbrengsten van 1,5 jaar inzet zorgmarinier
21:30 – 22:20	Piramide van Welzijn en Zorg – Gezonde Basis voor iedereen Opbrengsten pilot ‘Thuis in Zwijndrecht’ en beleidskader nieuwe wet inburgering
22:20 – 22:30	Afsluiting

INLEIDING

SOCIAAL DOMEIN
2021 – 2022

VOLLE KRACHT
VOORUIT

Het systeem of er
dwars doorheen

Ondersteuning en zorg
wanneer dat nodig is

Gezonde basis voor
iedereen

INLEIDING SOCIAAL DOMEIN: VOLLE KRACHT VOORUIT

Vanavond nemen we u mee in de stand van zaken uitvoering transformatieplan en een aantal belangrijke acties uit het raadsprogramma:

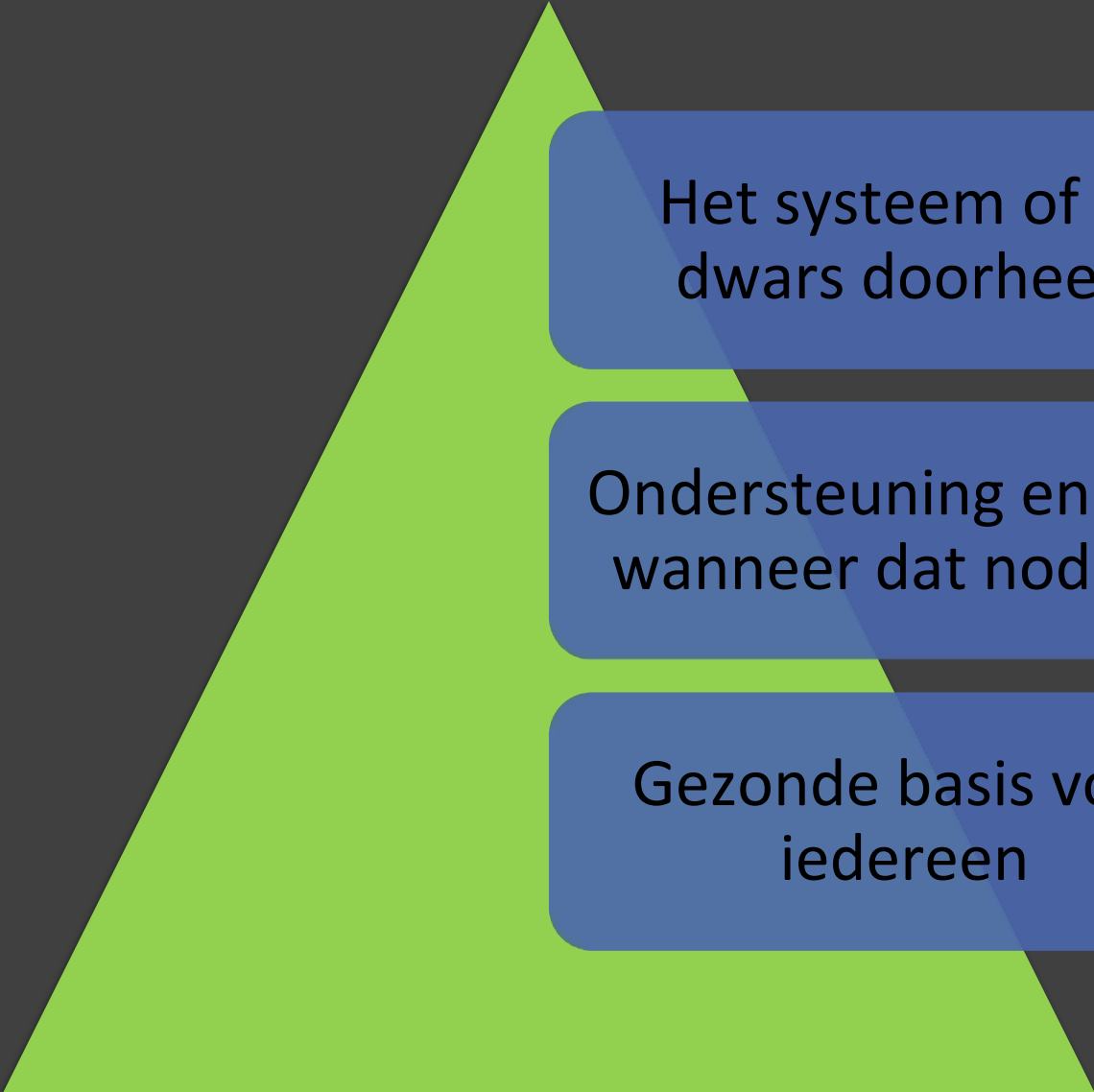
1. We maken langs vier sporen stappen in de **uitvoering van het transformatieplan** en liggen op koers. We komen nu in een nieuwe fase waarbij we de acties uit het transformatieplan verbreden. We laten aan de hand van de vier sporen kort en bondig zien welke stappen er sinds **27 oktober 2020** zijn gezet en hoe we in 2021 en 2022 verder gaan.
2. Vooruitlopend op de totstandkoming van het transformatieplan zijn we (vanuit het raadsprogramma) **1,5 jaar** geleden gestart met de **inzet** van de **zorgmarinier**. We hebben mede op verzoek van uw raad de **opbrengsten** van deze inzet in beeld gebracht. De zorgmarinier heeft een belangrijke rol in de transformatie van het sociaal domein (doorbraken realiseren bij inwoners die vastlopen in het systeem, in beeld brengen van de knelpunten in het systeem en vervolgens leidingen omleggen).
3. Tot slot praten we u bij over de opbrengsten **pilot ‘Thuis in Zwijndrecht’** en het beleidskader **nieuwe Wet Inburgering**. We staan kort stil bij de inhoud ervan en hoe zowel de aanpak “Thuis in Zwijndrecht” en de nieuwe wetgeving passen in onze aanpak (transformatie sociaal domein).

2021 wordt een belangrijk en spannend jaar waarin veel lokale besluitvorming plaatsvindt over kaders die de koers binnen het sociaal domein voor de komende jaren bepalen.

STAND VAN ZAKEN
UITVOERING
TRANSFORMATIEPLAN
SOCIAAL DOMEIN

FOCUS & ACTIES
SOCIAAL DOMEIN
2021 - 2022

Het systeem of er
dwars doorheen

Ondersteuning en zorg
wanneer dat nodig is

Gezonde basis voor
iedereen

TRANSFORMATIEPLAN – INLEIDING

- Tijdens oriëntatieavond op 27 oktober aan de hand van de vier sporen uit het transformatieplan stilgestaan bij de doelen van het transformatieplan en hoe we er toen voor stonden. Sindsdien zijn binnen alle vier de sporen stevige stappen gezet.
- Vanavond met u in gesprek over
  - De opgaven waaraan we werken door middel de aanpak langs de vier sporen van het transformatieplan (en hoe deze doorwerken in de volle breedte van het sociaal domein)
  - Waar we nu staan medio maart 2021 en wat de invloed van Corona is op onze aanpak
  - De focus en acties voor 2021 en 2022 (om u mee te nemen in wederom een bijzonder jaar en te toetsen of we op de goede weg zijn)
- Verdieping vindt plaats door middel van verschillende informatie- of oriëntatieavonden (lokaal en en regionaal) en besluitvorming over verschillende documenten de komende maanden (Drechtsteden, Jeugdhulp, Beschikkingen, enzovoorts).

TRANSFORMATIEPLAN – WAAROM OOK ALWEER

OPGAVEN EN DOELEN WAARAAN WE WERKEN

- Zorgen dat inwoners de zorg en ondersteuning krijgen die zij nodig hebben (naast inwoners staan);
- Duurzaam grip op de explosief groeiende vraag naar zorg en ondersteuning en de daarmee gepaard gaande kosten;
- Lokale integrale afweging van beleid en financiën (herstel bestuurlijke legitimatie);
- Normaliseren, demedicaliseren, lichtste interventie met het grootste effect, preventie eerst;
- Komen tot 1 huishouden, 1 plan, 1 regisseur (integrale aanpak);
- Komen tot 1 overheid, 1 toegang voor inwoners (geen versnippering meer in de uitvoering);
- Kleinere menukaart (nieuw en overzichtelijk zorglandschap)

VOORWAARDE TRANSFORMATIE: PRIMAAT LOKAAL

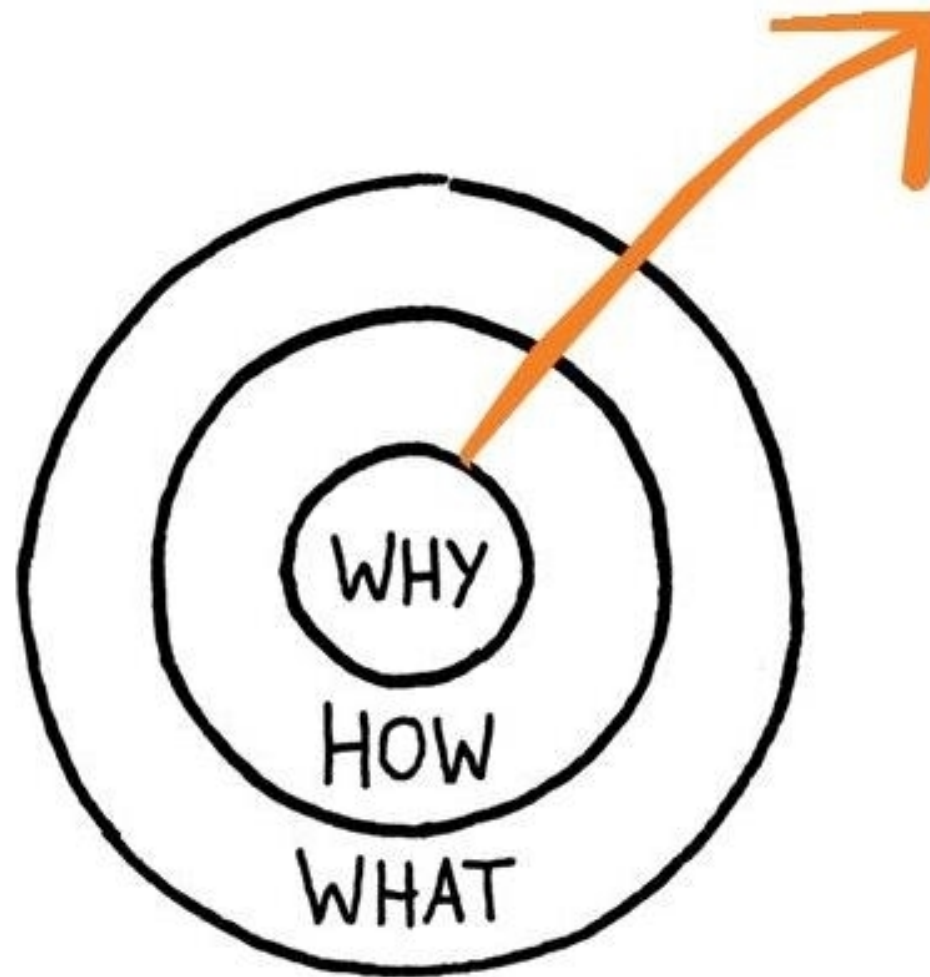
Om de doelen uit het transformatieplan te kunnen bereiken is het noodzakelijk dat de gemeenteraad (weer) in de positie komt om lokaal integrale afwegingen te maken en zelf de inhoudelijke en financiële kaders te stellen: kortom herstel van de bestuurlijke legitimatie.

Zowel bij de totstandkoming van de nieuwe GR Sociaal als bij de doorontwikkeling van de jeugdhulp in ZHZ is onze inzet om zo veel mogelijk punten uit ons transformatieplan te realiseren.

KORT EN GOED IS DAT:

- De raad van Zwijndrecht stelt en bepaalt weer de financiële en beleidsmatige kaders en verdeelt de schaarste
- We willen een integrale aanpak voor iedereen die dat nodig heeft
- We staan naast de inwoner vanuit het principe dat een inwoner maar 1 overheid kent en geen 3.

Dit werkt door in alle acties die we vanuit het transformatieplan en binnen het sociaal domein uitvoeren en de besluiten die we u voorleggen.

SPOOR 1: PRIMAAT LOKAAL

3^e collegeconferentie

Vorbereiding principebesluit: Klassieke gemeenschappelijke regeling met algemeen en dagelijks bestuur.

Principebesluit gemeenteraden

Principebesluit: omvorming van de GR Drechtsteden (SDD) naar een klassieke GR. Daarbij zijn randvoorwaarden en uitgangpunten meegegeven.

Opdracht ONS-D (Overleg netwerksecretarissen Drechtsteden)

•Het ONS-D (overleg netwerksecretarissen Drechtsteden) heeft vervolgens de opdracht gekregen om alle noodzakelijke voorbereidingen te treffen

Ambtelijke en bestuurlijke dialoogsessies

In ambtelijke en bestuurlijke dialoogsessies is verkend hoe de nieuwe gemeenschappelijke regeling er uit zou kunnen zien.

Waar staan we nu: Contouren van een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Sociaal (hoofdpijnennotitie)

De opbrengsten van de dialoogsessies zijn verwerkt in een hoofdpijnennotitie waarin de contouren van de nieuwe GR worden geschetst (inclusief voorstel)

SPOOR 1: PRIMAAT LOKAAL

EEN NIEUWE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING SOCIAAL DRECHSTEDEN

Waar werken we aan

Een Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Drechtsteden die antwoord geeft op de volgende vraagstukken:

- Hoe komen de lokale gemeenteraden weer in de positie om de financiële en beleidsmatige kaders in het Sociaal Domein vast te stellen en de integrale afweging te maken over de schaarste en aanpak;
- Hoe komen we tot een integrale aanpak voor iedereen die dat nodig heeft;
- Hoe zorgen we dat we naast inwoners staan vanuit het principe dat een inwoner maar 1 overheid kent en niet meerdere;
- Het behouden van een solide basis aan regionale dienstverlening, waarmee we antwoord geven op de gewenste robuuste samenwerking en kostenefficiënte indeling voor het sociaal domein.

Waar staan we nu

Met de inrichting van een klassieke gemeenschappelijke regeling komt het primaat voor het Sociaal Domein weer lokaal te liggen per 2022. In de tweede helft van maart wordt de gemeenteraad hierover lokaal bijgepraat en besluitvorming vindt medio april plaats.

Zwijndrecht heeft zich met de vaststelling van het transformatieplan stevig gepositioneerd en wordt in het regionale proces goed gehoord.

De focuspunten voor 2021

- We zijn en blijven vanuit Zwijndrecht bestuurlijk en ambtelijk stevig betrokken bij de totstandkoming van de nieuwe GR. Hierbij zijn de doelen en uitgangspunten van ons transformatieplan ons toetsingskader;
- We bereiden ons als college, gemeenteraad en ambtelijke organisatie gezamenlijk goed voor op de besluitvorming over de nieuwe GR en de lokale kaderstelling die daarop volgt;
- De ontwikkelingen in het sociaal domein vragen om vernieuwd partnerschap met onze partners en steviger opdrachtgeverschap. We werken daarom aan versteviging van de rol van ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgeverschap.

SPOOR 2: STUREN OP (VERSNELLING) TRANSFORMATIE

EEN NIEUW EN OVERZICHTELIJK ZORGLANDSCHAP

Waar werken we aan

Inkoop en contractering

- We treffen de voorbereidingen voor de inkoop en contractering van jeugdhulpaanbieders in Zuid-Holland Zuid;
- We maken afspraken met aanbieders en gecertificeerde instellingen (jeugdreclassering, jeugdbescherming) over eigenaarschap, regie en het voorkomen van uithuisplaatsingen.

Scan van ons lokale preventieve veld

- We maken een scan van ons preventieve veld waarbij het doel is om inzichtelijk te maken of we nog steeds het goede doen en inzetten en of we overlap of gaten zien in het veld dat deels door de gemeente wordt bekostigd.

Verbreiding van de transformatie

- We verbreden de transformatie naar Jong JGZ, Huisartsen en het onderwijs. De uitgangspunten van het transformatieplan werken door in de breedte van het Sociaal Domein (normaliseren, kleinste interventie, etc.).

Waar staan we nu

- In plaats van een “Open House” model voor alle vormen van jeugdhulp wordt voor verschillende segmenten met ingang van 2022 verschillend ingekocht. Hierdoor ontstaat voor de jeugdhulp een **overzichtelijk palet** aan aanbieders.
- De doelstellingen uit ons transformatieplan landen in de nieuwe afspraken die met de zorgaanbieders worden gemaakt voor 2022 en verder;
- De scan van het preventieve veld is gestart.

We zijn vanuit Zwijndrecht intensief betrokken bij de uitwerking van de nieuwe contractafspraken met zorgaanbieders en investeren in een eigenstandige relatie met deze aanbieders.

De focuspunten voor 2021

- We maken in 2021 inzichtelijk wat de effecten zijn van de inkoop en contractering op de werking van het VIVERA Sociaal Wijkteam en we bereiden ons hier lokaal met de partners goed op voor;
- Met de maatschappelijke partners werken we aan een preventief veld waarin informatie, advies, hulp en ondersteuning aan huishoudens naadloos aansluit bij bijvoorbeeld het ondersteuningsaanbod vanuit het onderwijs en de samenwerkingsverbanden passend onderwijs.
- Voorbereiding op de lokale contractering van Stichting Jeugdteams

SPOOR 2: STUREN OP (VERBREDING) TRANSFORMATIE

SAMENWERKING MET DE HUISARTSEN

Waar werken we aan

We investeren in goede Samenwerking met onze huisartsen (en andere medisch verwijzers) om

- de ondersteuning voor inwoners laagdrempelig, dichtbij en toegankelijk te organiseren
- om grip te krijgen op en inzicht te krijgen in het aantal verwijzingen naar hulp en ondersteuning die via deze verwijzers verloopt (niet via Wijkteam).

Waar staan we nu

Met de huisartsen (HAGRO) is gesproken over thema's en onderwerpen waarmee we samen aan de slag willen gaan. Met de huisartsen samen wordt de komende maanden een ontwikkelagenda opgesteld. Belangrijke onderwerpen die daarin een plek vinden:

- zijn het verbeteren van de aansluiting tussen de huisartsen, het VIVERA Sociaal Wijkteam en het voorliggende veld
- het effect van het langer zelfstandig thuis wonen op het beroep op zorg en ondersteuning.

De focuspunten voor 2021

- De communicatiestroom tussen wijkteam en huisartsen versterken;
- We maken nieuwe afspraken over het proces van verwijzingen naar jeugdhulp/ jeugd GGZ;
- Diensten uit het voorliggende veld (welzijn op recept, coaching enz.) worden goed voor het voetlicht gebracht en benut;
- Opstellen en uitvoeren van de gezamenlijke ontwikkelagenda.

SPOOR 2: STUREN OP (VERBREDING) TRANSFORMATIE

VERBREDING TRANSFORMATIE NAAR ONDERWIJS & KINDEROPVANG

Waar werken we aan

- Op basis van verschillende evaluaties en de consequenties die de Corona Crisis heeft op het welzijn en de ontwikkeling van kinderen en jongeren, is er een stevige wens vanuit de gemeente en de onderwijs- en kinderopvangpartners om de transformatie van het sociaal domein te verbreden naar het onderwijs en de kinderopvang.
- Naast wat we op korte termijn al met elkaar doen en organiseren – brengen we in kaart wat er de komende jaren nodig is. We stellen daarvoor een "Ontwikkelagenda Jeugd en Onderwijs" op voor de periode 2021 (2^e helft) – 2023.

Waar staan we nu

- Naar voorbeeld van de transformatiemanager (VIVERA Sociaal Wijkteam) wordt voor de zomervakantie een kwartiermaker aangesteld die de gezamenlijke ontwikkelagenda opstelt (inclusief proeftuinen), meestuurt in de uitvoering en op de benodigde transformatie.

De focuspunten voor 2021

- Opstellen gezamenlijke ontwikkelagenda gemeente, onderwijs, kinderopvang, Jong JGZ en aanbieders;
- Diensten uit het voorliggende veld (welzijn op recept, coaching enz.) worden goed voor het voetlicht gebracht en benut en sluiten aan bij de ondersteuning vanuit onderwijs en kinderopvang.

SPOOR 3: VIVERA SOCIAAL WIJKTEAM

Waar werken we aan

Dienstverlening waarin inwoners echt centraal staan.

Aan de hand van vier proeftuinen werken we aan dienstverlening waarin inwoners echt centraal staan en waarbij het VIVERA Sociaal Wijkteam de regisserende en verbindende schakel is:

1. Voorbij de scheiding van de domeinen (integrale intake en vraagverheldering samen met de SDD)
2. Integraal en budgetbewust werken (verminderen van 24-uurs hulp, uithuisplaatsingen)
3. Coördinatie (het lokaal zorgnetwerk echt lokaal georganiseerd – we kennen onze inwoners)
4. Preventie, normaliseren en signaleren (jongerenwerk in het VO, grip op je knip)

Waar staan we nu

- Het VIVERA Sociaal Wijkteam ontwikkelt zich tot een lerende organisatie (flexibiliteit, snelheid en kwaliteit bij nieuwe vraagstukken).
- Begin 2021 zijn de vaste schakels vanuit het VIVERA Sociaal Wijkteam met de scholen voor voortgezet onderwijs gerealiseerd.
- Begin 2021 zijn de transformatiemanager en managers van het VIVERA Sociaal Wijkteam aangehaakt bij het overleg met de huisartsen in Zwijndrecht. De samenwerking tussen het VIVERA Sociaal Wijkteam en Zwijndrecht Werkt is in 2020 versterkt.
- Door middel van de proeftuinen wordt de samenwerking en aanpak met de verschillende onderdelen van de sociale dienst (Wmo, participatie, werk en inkomen, schuldhulpverlening) en met het welzijnswerk/ jongerenwerk van Diverz versterkt.
- We zijn in gesprek met Jong JGZ over de versterking van hun positie en van de samenwerking met het Wijkteam.

De focuspunten voor 2021:

- Uitvoering van de proeftuinen en het monitoren van de inhoudelijke opbrengsten en het bestendigen van wat goed werkt;
- Consequenties in beeld brengen van de keuzes die in 2021 gemaakt worden ten aanzien van de verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen gemeenten en de nieuwe GR Sociaal Drechtsteden (naadloze aansluiting van dienstverlening of lokaal organiseren van taken);
- Vervolggestappen in de samenwerking met welzijnswerk, onderwijs, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg en huisartsen.

ÉÉN PLEK VOOR AL JE HULPVVRAGEN!

Heb je meerdere hulpvragen en hulpverleners?

Het Vivera Sociaal Wijkteam werkt samen met de Sociale Dienst Drechtsteden. Zo kunnen we je beter helpen. Heb je te maken met meerdere hulpverleners? Wil je dat die met elkaar samenwerken om het voor jou makkelijker te maken? Dan is het Vivera Sociaal Wijkteam dé plek waar je je zorgvragen kunt stellen.

Heb je nog vragen?

Of wil je toch nog meer informatie? Kijk dan op de website www.viverasociaalwijkteam.nl of bel naar telefoonnummer 078 770 8181.

SPOOR 3: VIVERA SOCIAAL WIJKTEAM CENTRAAL

SPOOR 4: EVENWICHTIGER WONINGBESTAND

Waar werken we aan

Een evenwichtiger woningbestand

We sturen met onze lokale woningbouwprogrammering, in onze regionale afspraken en onze lokale afspraken met de corporaties op gemixte buurten en een evenwichtig opgebouwd woningbestand.

Waar staan we nu

- In 2020 is de instroom en uitstroom van Zwijndrechtse inwoners in kaart gebracht door onderzoekcentrum Drechtsteden (factsheet wonen met zorg in Zwijndrecht). Hieruit blijkt dat er in 5 jaar tijd netto 41 inwoners uit de Drechtsteden zijn bijgekomen (na aftrek van de uitstroom) maar per saldo zijn er netto 133 mensen in Zwijndrecht komen wonen met een regeling in het sociaal domein.
- Op basis van het door de raad vastgestelde woonplan en onze woningbouwprogrammering voegen we duurdere woningen toe aan de voorraad in Zwijndrecht. In 2020 zijn 186 woningen toegevoegd aan de voorraad waarvan 75% in het middel-dure en dure segment.
- In de PALT afspraken met de woningbouwcorporaties zijn afspraken gemaakt over de afbouw van goedkope sociale huur en de omvorming naar duurdere sociale huur.
- In het Position-paper “Wonen met zorg in Zwijndrecht” is onze strategie vastgelegd: we zetten gericht in op woonvormen die passen bij Zwijndrecht: tijdelijke regionale woonvormen, aangevuld met een aantal lokale crisiswoningen

Focuspunten voor 2021:

- We laten in 2021 een aanvullend onderzoek uitvoeren naar de koppeling tussen het gebruik van sociale voorzieningen voor inwoners met een sociale huurwoning;
- Door middel van projecten als Spoorzone werken we intensief aan onze bouwopgave met als uitgangspunt: gemixte buurten.
- We verkennen met de corporaties verder welke mogelijkheden er verder zijn en nemen dit mee in onze sloop – nieuwbouw aanpak. In combinatie met de regionale afspraken over de verdeling van goedkope sociale huurwoningen werken we aan een daling van de instroom richting goedkope sociale huurwoningen.

INVLOED VAN CORONA

Wat is opgevallen tijdens de Coronacrisis en nemen we daaruit mee

- Professionals zijn doorgedaan, voelen zich verantwoordelijk (wel dilemma's waar het gaat om huisbezoeken)
- Dienstverlening is doorgedaan, wel gewijzigd en soms uitgebreid (maar vraagt wel veel van de professionals). Integratie gaat langzamer, er ontstaan langere wachttijden. De doorlooptijd wordt gemonitord.
- Uitwisseling van professionals in de regio wanneer nodig (bij uitval/ ziekteverzuim)
- Proeftuinen en nieuwe concepten gestart (en met positief effect)
- Toename van het aantal hulpvragen, maar professionals verwachten nog een piek
- Inspelen op oplopende stress in huishoudens doordat mensen hun baan kwijtraken
- Veel persoonlijk contact en afstemming tussen maatschappelijke partners en gemeente
- Creativiteit in (gezamenlijke) oplossingen
- Betrokkenheid van kinderen en jongeren bij corona-proof activiteiten
- Geen fundamentele stijging van het aantal meldingen van kindermishandeling
- Vanuit het onderwijs en kinderopvang de roep om het samen echt anders te organiseren (corona laat zien dat het systeem anders moet en anders kan)

Focuspunten voor 2021:

We kijken naar de mogelijkheden en maatschappelijke veranderingen die het gevolg zijn van de crisis (waaronder):

- Wat betekent dit voor de dienstverlening
- Welke kansen kunnen we benutten
- Wat de effecten zijn op de zorgvraag en het gebruik van regelingen
- Wat het effect is op het welzijn en de ontwikkelingen van kinderen en jongeren

ROUTEKAART SOCIAAL DOMEIN 2021 – PLANNING

Kwartaal 1

- Transformatieplan sociaal domein stand van zaken
- Beleidskader nieuwe Wet Inburgering
- Zorgmarinier

Kwartaal 2

- Hoofdlijnennotitie nieuwe GR Sociaal
- Deltaplan Armoede stand van zaken
- Evaluatie aanpak kindermishandeling
- Een plek voor iedereen (vervolg 2021)

Kwartaal 3

- Verordening onderwijshuisvesting
- Ontwikkelagenda Jeugd en Onderwijs
- Jeugdparticipatiebeleid
- Nieuwe vormen van waarderen
- Cultuurbeleid

Kwartaal 4

- Definitieve teksten en verordeningen GR Sociaal Drechtsteden
- Transformatieplan sociaal domein evaluatie en vervolg